

ते शिष्टा ब्राह्मणा ज्ञेयाः श्रुतिप्रत्यक्षहेतवः Ms. 12. 109; समौ हि शिष्टैराम्नातौ वत्स्यन्तावामयः स च Śi. 2. 10; Pt. 1. 234. -6 Virtuous, respectable. -7 Civil, polite. -8 Chief, principal, superior, excellent, distinguished, eminent; शिष्टा क्रिया कस्यचिदात्मसंस्था M. 1. 16 (v. 1. for शिष्टा); द्वेष्योऽपि संमतः शिष्टस्तस्यात्स यथौषधम् R. 1. 28. -ष्टः 1 An eminent or distinguished person. -2 A wise man. -3 A counselor. -ष्टम् 1 Remains, remnant. -2 Precept, rule. -3 Instruction. -Comp. -आचारः 1 the practice of wise men. -2 good manners, good breeding. -प्रयोगः the practice of the learned. -विगर्हणम् (-णा) censure by the learned; यदि शास्त्रकृते देवताव्यापारे उपक्रम्यापरिसमाप्यमाने शिष्टविगर्हणम्, एवमिहापि भवितुमर्हति ŚB. on MS. 6. 2. 16; शिष्टविगर्हणा च दोषः *ibid.* 6. 2. 15. -सभा an assembly of chief or learned men, a council of state; आचारः tradition of eminent persons; also शिष्टागमः. -संमत *a.* approved by the learned; ब्राह्मादिषु विवाहेषु चतुर्वेदानुपूर्वशः। ब्रह्मवर्चस्विनः पुत्रा जायन्ते शिष्टसंमताः ॥ Ms. 3. 39.

शिष्टिः *f.* [शास्-क्तिन्] 1 Rule, government. -2 Order, command. -3 Chastisement, punishment; -Comp. -अर्थम् *ind.* for instruction; अन्यत्र पुत्राच्छिष्याद्वा शिष्ट्यर्थं ताडयेत्तु तौ Ms. 4. 164; शिष्ट्यर्थं विहितो दण्डः Mb. 12. 135. 20.

शिष्यः [शास्-क्यप्] 1 A pupil, disciple, scholar; शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम् Bg. 2. 7. -2 Anger, passion. -3 Violence, force. -Comp. -परंपरा a succession of pupils. -पुत्रः a pupil regarded as a son. -शिष्टिः *f.* the correction of a pupil.

शिष्यकः A pupil, scholar.

शिष्यत्वम्, शिष्यता 1 Pupilage. -2 Instruction.

शिह्वः, शिह्वकः Benzoin.

शी 2 *Ā.* (शेते, शयित; *pass.* शय्यते; *desid.* शिशयिषते) 1 To lie, lie down, recline, rest; इतश्च शरणाथिनः शिखरिणां गणाः शेरते Bh. 2. 76. -2 To sleep (fig. also); किं निःशङ्कं शेषे शेषे वयसः समागतो मृत्युः। अथवा सुखं शयीथा निकटे जागर्ति जाह्नवी जननी Bv. 4. 80; Bh. 3. 79; Ku. 5. 12. -3 To rest, repose. -*Caus.* (शाययति-ते) 1 To cause to sleep or lie down; पार्श्वे शायय रावणम् Bk. 8. 83. -2 To allow to rest or repose.

शी 1 Sleep, repose. -2 Tranquillity.

शीक् I. 1 *Ā.* (शीक्ते) 1 To wet, sprinkle; शिशिके शोणितं व्योम Bk. 14. 76. -2 To go or move gently. -II. 1 P., 10 U. (शीकति, शीकयति-ते) 1 To be angry. -2 To moisten, wet. -3 To be patient. -4 To speak. -5 To shine.

शीकरः [शीक्-अरन्] 1 Spray, thin rain, drizzle, mist; (सीकर is seen used for शीकर); भागिरथीनिर्झर-सीकराणां Ku. 1. 15; 2. 42; R. 5. 42; आचचाम स तुषारशीकरो भिन्नपद्मपुरो वनानिलः 9. 68; Ki. 5. 15. -2 A drop of water or rain; गतमुपरि घनानां वारिगर्भद्वाराणां पिशुनयति रथस्ते

शीकरकिन्नमेभिः Ś. 7. 7; R. 16. 62. -रम् 1 The *Sarala* tree. -2 The resin of this tree. -3 Wind. -Comp. -कणः a drop of rain or water. -वर्षिन *a.* drizzling.

शीकरिन् *a.* Sprinkling, drizzling, pouring forth a spray of water; सेकः शीकरिणा करेण विहितः U. 3. 16; Mā. 9. 34.

शीघ्र *a.* Quick, rapid, speedy; त्रिभ्रन्मणि मण्डलचारशीघ्रः V. 5. 2; शीघ्रकृत्यम् 'urgent business'; Pt. 3. 170. -घ्रम् *ind.* Quickly, conjunction or parallax (in astr.). -घ्रम् *ind.* Quickly, swiftly, rapidly. -घ्रा Croton polyandrum (दन्ती). -Comp. -उच्चः conjunction (in astr.). -कर्मन् *n.* the calculation of the conjunction of a planet. -कारिन् *a.* 1 expeditious, quick. -2 acute (as a disease). -केन्द्रम् the distance from the conjunction (of a planet). -कोपिन् *a.* choleric, irascible. -चेतनः a dog (being sagacious); बह्वाशी स्वल्पसंतुष्टः सुनिद्रः शीघ्रचेतनः Chāṇakyanīti. -चेतना *f.* N. of the medicinal herb (अतिबला). -परिधिः *m.* the epicycle of the conjunction of a planet. -पुष्पः *Agati Grandiflora* (अगस्ति). -फलम् the equation of the conjunction. -बुद्धि *a.* acute, sharp-witted. -लङ्घन *a.* going rapidly, swift of foot; Ghaṭ. 8. -वेधिन् *m.* a good archer.

शीघ्रायते Den. *Ā.* 1 To become quick or rapid. -2 To hasten.

शीघ्रिन् *a.* 1 Speedy, expeditious. -2 Making haste in pronunciation, pronouncing very rapidly; Śik. 32.

शीघ्रिय *a.* Quick. -यः 1 N. of Viṣṇu. -2 Of Śiva. -3 The fighting of cats.

शीघ्रीय *a.* Quick, swift.

शीघ्र्यम् Quickness, rapidity.

शीत् *ind.* A sound made to express a sudden thrill of pleasure or pain (particularly applied to the sound of pleasure during sexual enjoyment). -Comp. -कारः, -कृत् *m.* the above sound.

शीत *a.* [श्यै-क्] 1 Cool, cold, frigid; तव कुसुमशरत्नं शीतरश्मित्वमिन्दोः Ś. 3. 2. -2 Dull, sluggish, apathetic, sleepy. -3 Dull, lazy, stupid. -तः 1 A kind of reed. -2 The Nimba tree. -3 The cold season (*n.* also). -4 Camphor. -तम् 1 Cold, coldness, chillness; आः शीतं तुहिनाचलस्य करयोः K. P. 10. -2 Water. -3 Cinnamon. -4 Phlegm, one of the three humours of the body (कफ); शीतोष्णे चैव वायुश्च त्रयः शारीरजा गुणाः Mb. 12. 16. 11. -Comp. -अंशुः 1 the moon; वक्त्रेन्दो तव सत्ययं यदपरः शीतांशुरुज्जृम्भते K. P. 10. -2 camphor. -अदः a kind of affection or diseased state of the gums. -अद्रिः the Himalaya mountain. -अश्मन् *m.* the moon stone. -आकुल, -आर्त *a.* pinched or benumbed with cold, shivering. -उत्तमम् water. -करः 1 the moon. -2 camphor. -कालः the cold season, winter. -कालीन *a.* wintry. -कुम्भः the